

Irtonumero
2,00 euroa

LOKAKUU
10/2007
SISÄLTÖ

...
ELETÄÄN LOKAKUUTA

...
LUKIJAPOSTIA

...
RUPPASAAREN
VESIVIIKONLOPPU

...
KIRSTI KOSKINEN
80 VUOTTA

...
"NIKKAR-MIKON"
TÖITÄ MUSEOSSA

...
AHVENTA KALASTELEMASSA

JYVÄSKYLÄN
KAUPUNKISUUNNITTELUOSASTO
VIERAILI PUTKILAHDESSA

...
KIITOS ILMOITTAJILLE,
ILMAN TEITÄ TÄMÄ LEHTI
EI VOISI ILMESTYÄ TÄSSÄ
LAAJUudessa.

...
TILAA KYLÄLEHTI LAHJAKSI
TUTTAVALLESII!

...
Putkilahden uutisia
myös internetissä:
www.putkilahti.net

Putkilahden Kylälehti

Ville Hurskainen
Vantaalta halusi kokea
Vanhanselän myös
pintaa syvemältä.
Lue sivut 4 - 7.

Ruppasaaren Vesiviikonloppu

17.-19.8. oli jälleen hieno kokemus
ennenkaikkea mitään pelkäämättömille
elämysmatkailijoille.

ELETÄÄN LOKAKUUTA

Kuluva syksy on ollut merkittävien muutosten aikaa. Olemme siirtyneet syyskuun alusta digiaikaan, tarkemmin sanottuna digitelevisioaikaan, sillä analogiset tv-lähetykset päättyivät 31.8.2007.

Aikamme kovatempoinen kehitys erikoisesti tietoyhteiskunnan taholla on pakottanut ihmiset tahtomattaankin elämään monien erilaisten teknologisten laitteiden kanssa. Matkapuhelimet, digivastaanottimet ja tietokoneet kuuluvat lähes jokaisen kodin arkipäiväisiin laitteistoihin. Kaikista näistä laitteista saatava hyöty edellyttää kuitenkin tietoteknisten valmiuksien hallintaa. Olisi hyvin toivottavaa, että yhteiskunnan taholta kiinnitettäisiin huomiota erityisesti maaseudun haja-asutusalueiden asukkaiden mahdollisuuksiin saada opetusta teknologisten laitteiden käyttöön sekä niiden avulla saataviin palveluihin liittyvissä asioissa. Kehityksen mukana pysyminen on tärkeää, sillä se estää syrjäytymistä ja lisää viihtyvyyttä monin eri tavoin.

Digiajan lisäksi olemme siirtymässä myös talviaikaan, joka kestää lokakuun viimeisestä sunnuntaista maaliskuun viimeiseen sunnuntaihin. Kellojen kääntely ja eri laitteiden uudet päivitykset ärsyttävät ihmisiä. Totutun elämänrytmin muutokset kiusaavat niin ihmisiä kuin kotieläimiäkin.

Digi- ja talviaikoihin siirtymisten keskellä Putkilahdessa eletään ihan vanhan ajan tuttua ja turvallista lokakuuta. Hirvenmet-

sästy on käynnissä, koivut hellittävät otetaan viimeisistä lehdistään, pimeys lisääntyy ja valoja sytytellään, syysmyrskyt ja -sateet ovat odotettavissa ja loka pursuaa peltojen ojissa, aitoista kaivetaan lämmintä päälle ja jalkoihin vedetään villasukat. Jos ensilumi tulla tupsahtaisi mustaan maahan, ei sekään olisi yllätys. Arkisia askareita jatketaan totutun tyyliin. Niin, ja joka päivä katsotaan televisiosta uutiset ja säätiedotus. Se onnistuu nyt vain digiboksin tai digivirtimellä varustetun television välityksellä. Toki vaihtoehtojakin tiedon saannille löytyy: radio, sanomalehdet, kännykkä ja internet.

TUTTUA JA TURVALLISTA LOKAKUUTA KAIKILLE!

AUNE TURUNEN

Putkilahden KYLÄLEHTI

(ISSN 1236665X)

PERUSTETTU 1993. ILMESTYY KERRAN KUUSSA.

KUSTANTAJA: PUTKILAHDEN KYLÄSEURA RY

PUHEENJOHTAJA: TIMO SUOMINEN

SÄHKÖPOSTI: TIMO.M.P.SUOMINEN@SUOMI24.FI

OSOITE: KOUHINSALONTIE 109, 41870 PUTKILAHTI

PUHELIN: (050) 301 1493

PAINOS: 315 KPL

TILAAJIA: 251 (HUHTIKUU 2007)

PAINOPAIKKA: KOPIJYVÄ OY, JYVÄSKYLÄ

KYLÄLEHDEN KEHITTÄMINEN

KYLÄLEHDEN YHTEYSHENKILÖT OTTAVAT VASTAAN EHDOTUKSIA LEHDEN KEHITTÄMISEKSI. HEILLE VOI TARJOTA MYÖS AINEISTOA JULKAISTAVAKSI. YHTEYSHENKILÖLUETTELO OIKEALLA.

TILAUSHINNAT 1. 1. 2007 ALKAEN

PERUSHINTA EUROA 20.00/12 NUMEROA

KESTOTILAUSALENNUS EUROA 3,00 / VUOSI

SUOMEN ULKOPUOLELLE LISÄHINTA EUROA 3,00/VUOSI

IRTONUMEROT EUROA 2.00.

IRTONUMEROITA MYYDÄÄN PUTKILAHDESSA VIRRRAN PUODISSA

ILMOITUSHINNAT 1. 1. 2007 ALKAEN

PERUSHINTA 0,13 €/PALSTAMM. VÄHINTÄÄN 10 €.

TOISTUVA ILMOITUS 0,10 €/PALSTAMM

KANNEN VÄRI-ILMOITUS 0,30 €/MM (144 MM LEVEYS)

YHDISTYSTOIMINTA SOPIMUKSEN MUKAAN

PUTKILAHDEN UUTISIA INTERNETISSÄ:

<http://www.putkilahhti.net/>

PÄÄTOIMITTAJA:

AUNE TURUNEN P. (050) 464 3683

VESPUOLENTIE 1568, 41800 KORPILAHTI

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

MUU TOIMITUSKUNTA:

VALTO KOSKINEN, TAITTO P. (050) 563 7344

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

ESKO PERTTULA, ILMOITUKSET P. (0400) 762211

SÄHKÖPOSTI: ETUNIMI.SUKUNIMI@PUTKILAHTI.NET

YHTEYSHENKILÖITÄ:

MARJA RIIKONEN, TILIT P. (0400) 647909

KIRSTI KOSKINEN P. 040 585 0458

AINEISTOPÄIVÄMÄÄRÄ:

ILMESTYMISKUUKAUDEN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

Teatterimatka

Jyväskylän kaupunginteatteriin

Musikaali: Viulunsoittaja katolla

torstaina 29.11. kello 19.00.

Lähtö Virran Puodilta kello 18.00.

Matka ilmainen, 30 euron liput maksettava itse!

Sitovat ilmoittautumiset 10.11.2007

mennessä Marja Riikoselle

puh. 0400-649 909 tai

marja.riikonen@putkilahti.net

JÄRJESTÄÄ: PUTKILAHDEN KYLÄSEURA RY

Stein - Harnick - Bock Viulunsoittaja katolla

Koko perheen lämminhenkinen musikaali, jonka ikivihreät laulut kuten Rikas mies jos oisin ja Nousee päivä, laskee päivä, elävät vuosikymmenestä toiseen unohtumattomina.

Lukijapostia

No terve! Mitäpä kuuluu? Eipä ole nähtykään aikoihin. Miten on kesä mennyt? Kiitos, eihän se tässä ihmeempiä, se ihan kuin karkasi. Näinhän se elämä vaan menee. Täällä saarella kesä on sujunut pääasiassa aurinkoisia päiviä odotellessa. Mansikka kukki kovasti ja raakileetkin kasvoivat hyvin. Kuinka ollakaan, kun kypsymisen aika koitti, eivät maistuneet makealta mansikalta ja home korjasi sadon.

Mustikkasatokaan ei ollut runsas näillä kulmilla eivätkä mielestäni mitenkään makealta maistuneet. Valittamiseksi meni, lienee omassa suussani vika. Kalatkin ilmeisesti viettävät pitkän kesäloman, eivät ole suuremmiten meidän verkkoihin sotkeutuneet.

Puolukan aikakin alkaa olla jo ohi. 24. syyskuuta aamu valkeni aurinkoisena ja lämpimänä. Lähdimmekin vielä puolukka-reissulle. Kuinka ollakaan, sormeani alkoi kipottamaan. Muutaman tunnin kuluttua huomasin, että sormessa oli kaksi pientä

reikää, käsi punainen ja turvoksissa. Kotona otin kyytabletit ja ajattelin selvitä kotona, mutta illalla yhdeksän maissa olin jo ambulanssissa tiputuksessa. Se siitä marjareissusta. Yksi muisto monien joukossa.

Tänään 28. syyskuuta kurkiparvet vaeltavat etelää kohti ja lähettelevät taivaalta lähtöviestejään. Päijänteen rantamaisemat hivelevät silmiä mahtavalla väriloistollaan. Jään odottamaan uutta kevättä ja kesää.

AILI SALO

PUTKILAHTI, KILVENSALO

YHTEISLAULUILTA

Putkilahden Koulupuistossa

perjantaina 29.10 kello 18.00

Laulattajina Marjo Merivirta ja Timo Suominen

JÄRJESTÄÄ: PUTKILAHDEN KYLÄSEURA RY

PARTURI - KAMPAAMO

*f*lovi & *f*aiKKU

JENNA: 050 528 5612

NOORA: 041 505 6317

 (014) 877 036

MARTINPOLKU 13C19
41800 KORPILAHTI

Kerromme kerran viikossa keskiviikkoisin koko pitäjän uutiset

Tilaa **KORPILAHTI** ja lue
PAIKALLISLEHTI

Kokkotie 11 C 17, 41800 KORPILAHTI

p. (014) 821 481, faksi 822 471

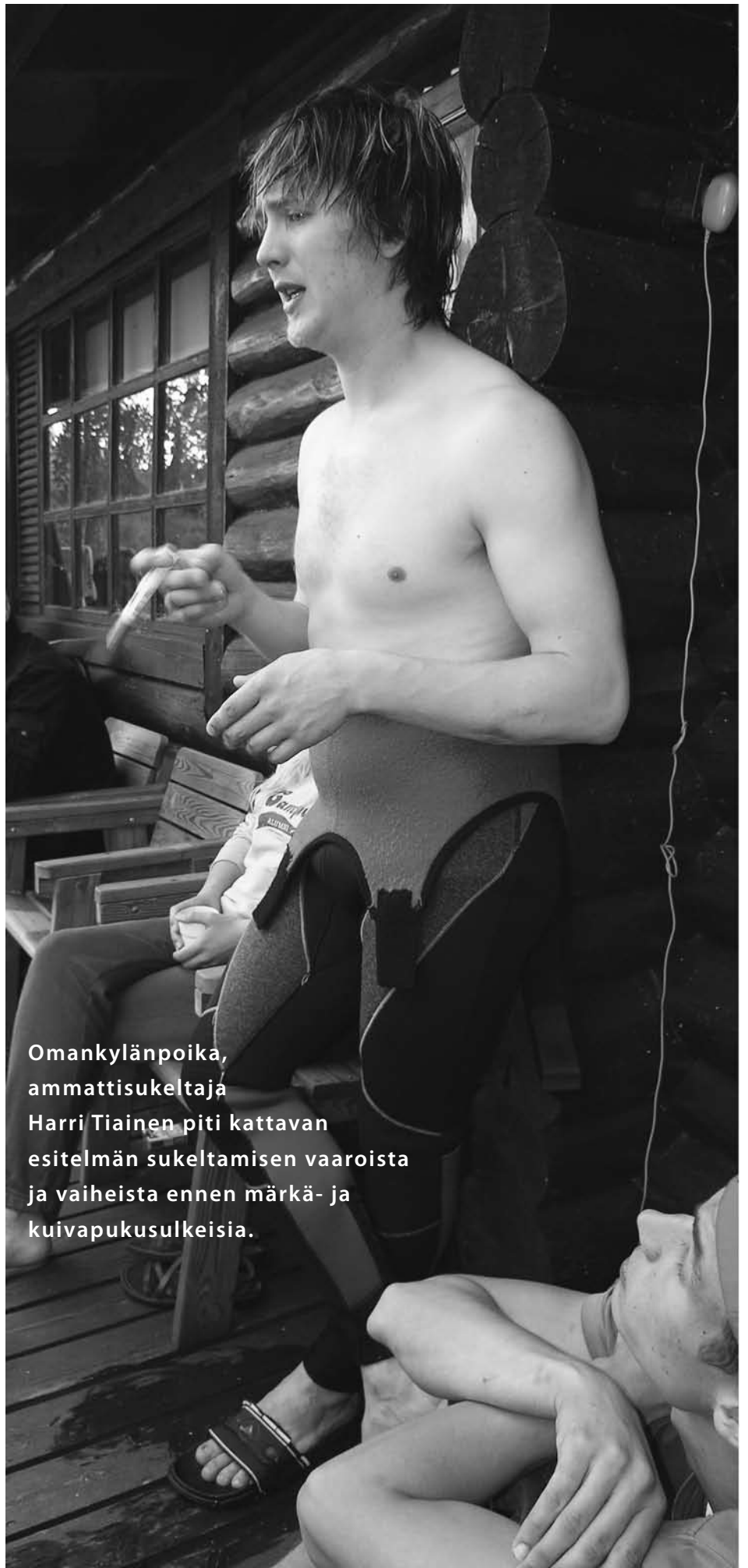
toimitus@korpilahtilehti.fi

ilmoitukset@korpilahtilehti.fi

www.korpilahtilehti.fi

Kesäillan rauha ja hiljaisuuskin voivat joskus ahdistaa...

Sorsaparven lailla törmäilevät veneilijät Kilvensalmen kapeikossa etsien turvaisaa satamaa ja dopinkia virttyneille mielille. Lomastressin ahdistamat, ja ajat sitten omiin nurkkiinsa ja puolisonsa lähviin leipääntyneet sisaret ja veljet siellä hakevat kuumeisesti jotain erilaista. Maallisen ja taivaallisen välissä olevaa, piristävää mutta sivistävää. Ja kuinka ollakaan, etsivät löytävät. Tämän sekä tuonpuoleisen Pääjärven ynnä samalla koko Fennoscandian rennoin meininki lymyää kaikessa hiljaisuudessa huutomatkan päässä. Koe Rupp-Glamour, kun olet vielä hengissä. Antaudu aistiesi varaan. Tämä rauhan, hiljaisuuden ja möykän esikartano kohoaa itäisessä Hämeessä, Ruppasaarella. Terassit kuhisevat virkeistä saarelaisista, joiden sielua ja ruumista myös yhdessäolo voitelee. Ihmisistä kumpuavan ilon myötä syntyy usein tahatonta ääntä. Metelin sietokynnys kohoaa, kun olet itse paikanpäällä ja äänessä. Astu robkeasti seuraan ja aloita uusi suvaitseva loppuelämä. Rupp-organisaatio tekee näet kaikkensa outouden sietämiseksi sekä luovan hulluuden erityisesti mökkinaapurisovun edistämiseksi.

**Omankylänpoika,
ammattisukeltaja
Harri Tiainen piti kattavan
esitelmän sukeltamisen vaaroista
ja vaiheista ennen märkä- ja
kuivapukusulkeisia.**

Kesä 2007 vaikutti Ruppasaaren Autonomisen Tasavallan horisontista jollaintapaa sateiselta. Yleisilme oli harmaa ja märkä. Sadekeli on kuitenkin pukeutumiskysymys ja näin ollen ainoastaan hidaste, joka ei todellista mökikäistä haittaa. Erityisen vetinen tunnelma oli tämänvuotisilla Ruppasaaren Vesifestivaaleilla. Järjestyksessään kolmannessa RVF-tapahtumassa reippaat ja raittiit nuorukaiset ja neitokset kisasivat toinen toisensa kastelemisessa tai suorastaan veden alle jouduttamisessa. Tilaisuuden vastaava mestari oli Putkilahden oma poika, ammattisukeltaja **Harri Tiainen**.

Sukeltajantauti on hoidettavissa, mutta

PANIIKKI TAPPAA!

Muun muassa tämän karun totuuden kuulivat tämänvuotisen Vesiviikonlopun osallistujat Harrin sukellusesitelmän yhteydessä. Tunnin ja vartin kestäneen esipuheen oli tarkoitus madaltaa veden alle menemisen kynnystä ja valaa uskoa läsnäolijoihin mahdollisina lajin kokeilijoina. Esitelmän kuunteleminen oli myös ehto sukelluspukuun pukeutumiselle ja veden alle menoon.

Ruppasaaren Vesiurheiluviikonloppuja on mökkinaapureiden iloksi tai kiusaksi järjestetty jo kolme kertaa ja perinnettä on

tarkoitus jatkaa. Osanotto on ollut innostunutta ja mukana olleet ovat saaneet uusia kokemuksia eksoottisista lajeista, kuten vesihiihdosta, donitsinvedosta (traktorin renkaan tapainen härveli), vesijetillä ajosta ja sukeltamisesta. Tämänvuotista tärykalvon puhkeamista lukuun ottamatta ei onnettomuuksia ole sattunut. Harri on huolehtinut käytännön järjestelyistä; laitevuokrat, vakuutukset, luvat, bensat (kulutus tänä vuonna noin 160 litraa) ja pyrkinyt laskuttamaan tilaisuuden aikana ja jälkeen itsensä kuiville

kulujen kanssa, aina se ei ole onnistunut. Tänä kesänä nelisenkymmentä, etupäässä keskisuomalaista huimapäätä otti osaa vetiseen riemuun.

Harrin suhde veteen ei rajoitu vain huskanpitoon. Hän on sukeltanut ammatikseen mm. Düsseldorfin läpi virtaavan Reinin sameassa ja virtaavassa vedessä ja kiikarissa on sukelluskomennus Norjan Bergeniin.

Seuraavassa tämänkesäisen sukellusoppilaan Ville Hurskaisen toimittamaa, eri lähteistä kokoamaa sukellusviisautta aiheista joita Harrikin esitelmässään käsitteli.

SUKELTAJANTAUTI

Pintaan nousun aikana voi tapahtua vereen ja kudoksiin liunneen kaasun kuplamuodostusta, mikäli liunneen kaasun määrä on suuri (pitkät ja syvät sukellukset) tai ympäröivän paineen lasku on nopeata (liian suuri nousunopeus).

Ilmiö sama kuin kuohuviinipulloa avattaessa. Korkin poistaminen aiheuttaa nopean paineen laskun nesteessä (viini || veri), jolloin nesteessä oleva kaasu (hiilidioksidi || typpi) tiivistyy kupliksi.

Kuplimisen aiheuttama oireisto tunnetaan nimellä sukeltajantauti. Kuplat painaa

Sukelluskoulun oppilaat Anneli Långin mökin terassilla.

Vesijetin lentoa kuoppaisella Vanhalla selällä. Monen mielestä naapurihäirinnän korkein potenssi mökkielämässä on vesijetillä pärääminen ilman päätä ja määrää. Tämänvuotinen kokeilulaite oli ihmeen hiljainen ja koska vonkuva ääni on sen suurin ärsyke, voi kehitys enteillä vesijetin salonkikelpoistumista.

vat kudoksia, tukkivat verisuonia ja voivat aiheuttaa vierasesinereaktion: verihiutaleet takertuvat kuplien pintaan, jolloin hyytymisjärjestelmä aktivoituu ja kuplista muodostuu pysyvämpiä tukoksia. Sukeltajantaudin oireet alkavat yleensä sitä nopeammin pintaan tulon jälkeen, mitä vakavampi tilanne on kyseessä. Lievänäkin alkanut tauti voi kuitenkin nopeasti kehittyä pahemmaksi, joten oireileva sukeltaja on aina syytä kuljettaa ambulanssilla painekammiohoitopaikkaan tutkittavaksi ja tarkkailtavaksi. Myös oireeton sukelluspari lähtee mukaan tarkastettavaksi.

Sukeltajantaudin oireet jaetaan kahteen ryhmään: Tyyppi I on lievä ja käsittää vain nivelkipuja tai iho-oireita, kuten kutinaa, ihottumaa ja turvotusta. Yleensä uhri on myös poikkeuksellisen väsynyt tai kokee olonsa oudoksi, vaikka neurologisessa tutkimuksessa ei löydykään poikkeavaa. Tyyppi II oireita ovat huimaus, pahoinvointi, oksentelu, koordinaatio-, näkö- ja kuulohäiriöt, tajunnantason lasku, tuntopuutok-

set ja halvaukset (usein navasta alaspäin), hengitysvaikeudet, yskä, hengenahdistus, rintakipu, rytmihäiriöt ja rakon toiminnan häiriöt. Tyyppi I tauti ei tarvitse välttämättä painekammioita, jos oireet katoavat nopeasti hapella. Tila voi kuitenkin pahentua nopeasti, joten tarkkailu vähintään terveysasemalla on tarpeen.

Lähde: "Sukellusonnettomuuden alkuvaiheen hoito" 2001, Elisa Nurmi, TYKS Anestesiologian ja tehohoidon yksikkö

PAINE

10 m vesikerros aiheuttaa 1bar hydrostaattisen paineen. Tähän on vielä lisättävä ilmakehän aiheuttama paine, joka on toinen mokoma lisää. Yhteensä ilmakehän ja veden aiheuttama paine 10 m syvyydessä on 1bar ilma + 1bar vesi_10 m = 2bar.

Mikäli sukeltaisimme esim. kuussa, ei ilmakehän aiheuttamaa painetta tarvitsisi huomioida, koska kuun ympärillä ei sen pienen painovoiman (noin kuudesosa maan

painovoimasta) vuoksi ole minkäänlaista kaasukehää. Ja samaisesta heikosta painovoimasta johtuen kuussa sukeltaessa vallitsisi 10 m syvyydellä vain vedestä aiheutuva paine 0.17bar.

Paineen suuruus riippuu siis kyseisen planeetan voimasta vetää vettä/kaasua puoleensa.

Ilma	Ilmakehän paine 1atm on likimain 1bar (virallisesti 1atm = 1.01325bar) ja se vastaa n. 1kg/cm ² (= 1.0194 kg)
Vesi	
10 m	10 m syvyydessä paine on 1bar suurempi, kuin pinnalla. Yhteensä 2bar.
20 m	20 m syvyydessä paine on 2bar suurempi, kuin pinnalla. Yhteensä 3bar.
30 m	30 m syvyydessä paine on 3bar suurempi, kuin pinnalla. Yhteensä 4bar. Jne...

ILMA

Suurin osa sukelluksista tehdään käyttäen ilmaa pullojen täytteenä. Ilma on helposti saatavaa ja ehdottomasti halvinta hengitettävää kaasua.

Kuiva ilma sisältää 21% happea. Käytännössä pitoisuus vaihtelee 20% molemmin puolin johtuen ilmankosteuden vaihteluista. Ilmankosteushan on ilmassa olevaa vesihöyryä, jonka osuus voi olla jopa useita prosentteja.

Ilman käytöllä on kuitenkin joitakin rajoituksia. Happi ja typpi, kuten suurin osa muistakin kaasuista ovat ihmiselle vaarallisia, mikäli niille altistutaan korkeassa paineessa.

OSAPAINE

Osapaineella tarkoitetaan jonkun tietyn kaasun efektiivistä osuutta kaasuseoksen kokonaispaineesta. Esim. maanpinnalla on hapen osapaine

$$21\% \times 1\text{bar} = 0.21\text{bar}.$$

Vastaavasti typen osapaine maanpinnalla on

$$78\% \times 1\text{bar} = 0.78\text{bar}.$$

10 m syvyydessä hapen osapaine olisi jo

$$2 \times 0.21\text{bar} = 0.42\text{bar} \text{ ja typen } 1.56\text{bar}.$$

HAPPI

Ihmisen elimistö hyödyntää vain happea. Typpi, jota ilmasta kuitenkin on suurin osa, kulkee hengityksen mukana sisään ja ulos. Jos hengittäisimme 100% happea voisimme pudottaa hengitystahtimme vain viidennekseen normaalista ja saisimme silti saman määrän happea. Eläimille välttämätön happi saattaa kuitenkin olla myrkyllistä, jos sen osapaine kasvaa liian suureksi.

Yleisesti tuona rajana pidetään **1.4bar**. Näin ollen saataisiin hapen osalta suurimmaksi teoreettiseksi sukellussyvyydeksi ilmaa hengitettäessä:

$$\frac{1.4\text{ bar} - 0.21\text{ bar}}{0.21\text{ bar} / 10\text{ m}} = 57\text{ m}$$

Mikäli sukeltaisiin varsinaisilla "happipulloilla", eli 100% hapella, olisi tuo suurin syvyys vain:

$$\frac{1.4\text{ bar} - 1.0\text{ bar}}{1.0\text{ bar} / 10\text{ m}} = 4\text{ m}$$

Hengenvaarallisena pidetyn happimyrkytyksen raja 1.6bar tulisi "happipulloilla" vastaan jo seitsemässä metrissä.

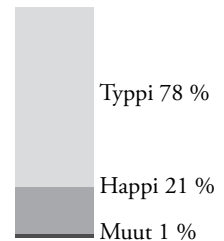
TYPPI

Ihmisen elimistö ei käytä typpeä mihinkään. Osapaineen kasvaessa suureksi on tyypellä kuitenkin narkoottisia vaikutuksia keskushermostoon. Yleisesti käytetty suositusraja typen osapaineelle on 4.5bar. Tämä raja tulee vastaan ilmalla sukeltaessa syvyydellä:

$$\frac{4.5\text{ bar} - 0.78\text{ bar}}{0.78\text{ bar} / 10\text{ m}} = 48\text{ m}$$

Oireet ja niiden voimakkuus ovat yksilöllisiä. Samoin vaihtelua saattaa esiintyä eri sukelluskertojen välillä. Näitä ongelmia, niin hapen, kuin typenkin osalta voidaan välttää käyttämällä ns. seoskaasuja syvillä sukelluksilla. Tällöin hapen osuutta on pienennetty ja typpi korvattu, joko kokonaan tai osittain jollain vähemmän haitallisella kaasulla.

Ilman ainesosat

TEKSTI JA KUVAT:

RUPPASAAREN AUTONOOMISEN

TASAVALLAN YLIVALVOJA

HANNU HURSKAINEN & POIKA

Vesiturheiluopen elämä on täynnä vauhtia, vaarallisia tilanteita ja kauniita naisia.

KIRSTI KOSKINEN 80 VUOTTA 30.10.2007

Kirsti Koskinen syntyi 80 vuotta sitten Putkilahden Rantuulla Kotirannan saunassa vanhempiensa kuudentena lapsena. Enempää lapsia ei tullutkaan, vaan Kirsti jäi perheen kuopukseksi. Häntä ennen oli jo syntynyt Lauri vuonna 1915, Taimi (sittemmin Laine) vuonna 1917, Aliisa tai Liisa (Niiles) vuonna 1919, Katri (Reinon ensimmäinen vaimo) vuonna 1920 ja Veikko 1924.

Lapsuus oli sellaista, kun se siihen aikaan oli tapana olla. Leikkikavereita oli paljon, kun joka talossa oli iso lapsikratras. Lelujakin syntyi kuin itsestään puunlastuista, kävyistä ja sen sellaisesta. Tietenkään ei voitu kuvitella, että leluja olisi kaupasta ostettu. Lapsuus oli paitsi leikkiä, myös työtä, ensin Kotirannassa ja myöhemmin Rauhamaalla, jonka Kirstin vanhemmat ostivat Kirstin ollessa kuusivuotias.

Koulumatka Rantuulta Putkilahteen oli pitkä, viisi kilometriä, josta osa oli polkua, osa vesimatkaa ja osa ihan oikeaa tietä. Onneksi tuohon aikaan oli muitakin kouluun menijöitä, joten koulumatka sujui rattoisasti yhdessä muiden kanssa.

Kansakoulun jälkeen Kirsti kävi Jämsän kansanopiston ja sitten Meriharjun kotisarsaropiston Helsingissä. Siihen aikaan se oli kova koulu, lyhyiden teoriajaksojen lisäksi se

Kuvassa Kirsti (oikealla) sisartensa Taimin ja Liisan sekä veljensä Laurin kanssa. Sisarusarjasta on nykyisin elossa enää Liisa ja Kirsti.

koostui paljon käytännön töistä ja Kirstikin oli puolitoista vuotta harjoittelijana seitsenhenkisessä helsinkiläisperheessä huolehtien perheen kaikesta hyvinvoinnista.

Valmistuttuaan Kirsti pääsi kotisareksi Pertunmaalle. Ikävä vaivasi kuitenkin sekä Kirstiä että kotona olevaa äitiä, ja niinpä Kirsti muutti vuoden kuluttua lähemmäs kotia, Säynätsaloon, jossa sitten vierähtikin kolme ja puoli vuotta. Eräänä päivänä hän sai kuitenkin tiedon, että hänen siskonsa Katri, viiden pienen lapsen äiti, oli yllättäen kuollut. Surunsakin keskellä Kirsti teki suuren, nopean ratkaisun: Hän anoi virkavapautta ja tuli hoitamaan sisarensa lapsia Putkilahden Lähteenmäkeen. Edessä oli paljon työtä surun keskellä, mutta elämän oli jatkuttava. Se jatkuikin niin, että vuoden kuluttua, kun Kirstiä houkuteltiin takaisin kotisareen töihin, Reino kysyi häneltä, olisiko hän valmis jäämään taloon, ryhtymään Reinon vaimoksi ja lasten äidiksi. Päätös ei ollut helppo. Muistan itse, kuinka mummoni Anna, Kirstin täti, kertoi Kirstin kysyneen häneltäkin neuvoa päätöksen tekonsa tueksi. Mummo oli rohkaissut Kirstiä sanomalla,

että lapset tarvitsevat äitiä ja Reino vaimoa. Ja niin vain kävi, että Kirstistä tuli Reinolle uusi vaimo. Hän on kasvattanut Reinon neljää lasta kuin omiaan - Elina-kuopushan siirtyi Reinon Sirkka-siskon hoiviin jo vauvana. Perheeseen syntyi vielä poika Jouni, joten lapsia oli kaikkiaan viisi.

Kirsti ennätti olla emäntänä 13 vuotta, kun perhe päätti luopua karjataloudesta ja Kirsti palasi entiseen työhönsä kodinhoitajana, nyt Korpilahden kunnassa. Työmatkat olivat pitkiä, ja niin olivat työpäivätkin vielä tuohon aikaan. Joutuipa hän olemaan usein yötäkin työpaikassaan. Noissa tehtävissä kului kuitenkin 17 vuotta ennen kuin hän 20 vuotta sitten pääsi eläkkeelle.

Kirsti on ennättänyt emännän ja kodinhoitajan työn lisäksi hoitaa useita luottamustoimia. Hän on ollut mm. kunnanvaltuustossa yhden kauden ja kirkkovaltuustossa 4 kautta. Lisäksi hän on kuulunut Putkilahden koulun ja Korpilahden yhteiskoulun johtokuntaan useita vuosia. Keskustan Putkilahden naisosaston puheenjohtajana häneltä on vierähtänyt peräti 30 vuotta ja Putkilahden maamiessseuran sihteerinä 13

vuotta.

Ei Kirsti kotonakaan ole eläkkeelle päästyäänkään ennättänyt levätä laakereillaan vaan uusien harrastusten myötä seinät ovat täyttyneet tauluista ja hyllyt savitöistä samalla kuin pihat ja kasvimaat ovat kukoisaneet. Kaksi vuosikymmentä vierähti Koskisessa näitä eläkepäiviä viettäen kunnes kuluneena kesänä tuli uusi elämänmuutos: Kirsti ja Reino muuttivat Korpilahdelle rivitaloasuntoon ja Kyöstin perhe alkoi remontoida Lähtenmäkeä itselleen mieluiseen muotoon.

Korpilahdella Kirstiä ovat odottaneet taas uudet harrastukset: hän on liittynyt kirkkokuoroon ja käy Pappilassa kutomassa kankaita. Myös Kirstin rakkaaseen harrastukseen lukemiseen on kirkolla enemmän mahdollisuuksia, onhan kirjasto kirjoineen ja lehtineen nyt kävelymatkan päässä. Tänä syksynä on myös ollut erinomaiset mahdollisuudet puolukanpoimintaan. Niinpä Kirsti on ennättänyt poimia puolukoita paitsi omalle ja lasten perheille myös monille sukulaisille ja ystäville, jotka eivät enää ole itse jaksaneet metsään mennä. Kirsti sanookin olevansa Taivaan Isälle kiitollinen siitä, että on ikäisekseen niin hyvässä kunnossa, että jaksaa harrastaa ja matkustellakin.

Syntymäpäiväänsä Kirsti sanoo viettävänsä perhepiirissä, mikä ei sekään suinkaan tarkoita pieniä juhlia, onhan lapsia, lastenlapsia ja lastenlastenlapsia onnittelemassa kaikkiaan kolmisenkymmentä. Me muut kyläläiset yhdyimme noihin onnitteeluihin näin lehden välityksellä ja toivomme Kirstille jatkossakin virkeitä ja terveitä elon päiviä kirkonkylän kauniissa kodissa.

RIITTA HAKANEN

"NIKKAR-MIKON" TÖITÄ MUSEOSSA

N:o 479 – 506 PUISIA NIKKAR-MIKON TEKEMIÄ "TAULUJA"

KIRJOITUKSINEEN JA KUVA-AIHEINEEN

Tehty Mikko Hietanen, Putkilahdi

”NIKKAR-MIKON” TÖITÄ MUSEOSSA

Nämä omalaatuisine kirjoituksineen ja piirroksineen syntyneet ”taulut” kuten niitä taulun tekijä itse nimitti, syntyivät siten, että tämän kirjoittaja höyläsi laudat ja pyysi niihin tallettamaan Nikkar Mikkoa paikakunnan kansantietoutta siten kuin hän sen itse muistaa ja täällä syntyneenä ja kasvanneena oli nähnyt.

Ensimmäisessä taulussaan, joka alkaa sanoilla Putkilahti kujasuu Mikko omua sukuva Stenroos Mikko Hietanen Alkanut kirjoittaa armo vuosilta 1883 alkaa kiroittaa historijaa kaikista tapatumista ja kummista männeeltä ajalta, kuvaa tämä omalaatuinen kansan mies lapsuusaikansa näkemyksiään ja kokemuksiaan.

Viimeiset elinvuotensa hän asui Mattilan talon kujan suussa pienessä mökissä, jossa teki kaikenlaatuisia puusepän töitä. Tässä mökissä hän teki mm. nämä taulunsa. Kun aina taulu valmistui, toi hän sen repusaan museoon. Palkkioksi hän sai tupakkaa (”kessua”) tai sitten leivän pari ja joskus voita tai lihaa sekä lisäksi uuden laudan kappaleen

mihin hän jatkoi tietouttaan. Tällä tavoin tauluja valmistui 27 kappaletta noin parin vuoden aikana. Ensin tauluja tehdessään hän tekstasi ne ja sitten löi ne tekemillään raudoilla puuhun (lautaan) joten kirjaimet näyttävät ensinäkemältä ikään kuin kaiverre- tuiksi. Homma oli joka tapauksessa hidasta ja kärsivällisyyttä kysyvää vanhalle miehelle. Niinpä hän lopulta tyytyi heikoksi käynyttä näköään valittaen vain tekstaamaan antaen kirjasiemien lyöntiraudat museoon, jossa hänen puolestaan joku sai jatkaa tältä kohtaa keskenjäänyttä työtään.

Tämän kirjoittaja on sitä tehnytkin, mutta noin puolet laudoista odottavat lopullista käsittelyään. Kun kerran Mikolle huomautettiin, että lautaan kirjoitettu teksti tuskin on hänen käsialaansa ja että kysymyksessä oleva taulu, joita on useampiakin, menettää näin sivullisten asiaan sekaantumalla paljon arvostaan. Tähän Mikko vastasi, että hänen mielestään asia on päinvastoin, sillä kirjoittihan raamattuakin useampi henkilö ja näin siitä tuli kuitenkin ihmiskunnan arvokkain kirja.

Miten lienee tässä tapauksessa, mutta tosiasiana pysyy, että Nikkar Mikon mökissä kävivät kylän pojanviikarit antamassa apuaan

tekstaamalla omiaan. Eräissäkin laudassa on tämä selvästi havaittavissa. Siinä on kirjoitettu lainatakseni vain alkukohdan: Sinu Asia. Eräessä talossa oli piika. Emäntä sano että se on tekemässä. No, se on sen asia ja niin edelleen. Onneksi nämä poikaviikarien kirjoittelut erovat siksi paljon alkuperäisestä Nikkar Mikon tyylistä, että helposti huomaa, mihin tällaista on sattunut. Ja toisekseen Nikkar Mikko näiden puukirjojen tekijänä on itse hyväksynyt myöskin poikaviikarien kirjoittelut osoittaen teollaan esimerkillistä suvaitsevaisuutta ja suurpiirteisyyttä. Mitäpä siihen jälkimaailmankaan on sanottavaa.

Kun Mikko jätti puukirjansa loppuosan museolle antamallaan kirjasiemien raudoilla painettaviksi (se on lyötäväksi teksti), niin eihän siinä muu auta kuin lyödä ne sellaisenaan ja täten pääsee tämänkin kirjoittaja n.s. tekniseltä puoleltaan osalliseksi puukirjojen valmistuksessa.

(Kirjoitukset ovat Osmo Salmisen muistiinpanoja museon esineluettelosta)

Ahventa kalastelemassa

Mökillä Putkilahdessa ahventa kalastelemassa oltiin Evin ja Tonin kanssa hyväksi havaitulla luodolla, jossa on noin 3.5 metriä vettä ja ympärillä tippuu yli 10 metriin.

Onkiminen alkoi mukavasti parilla savupönttökokosella abburalla, sitten kohoa vietiin kiukkusemmin ja 4-metrinen teleskoopponki huuteli armoa. Minuutin kikkailun jälkeen aloin epäillä kalaa reilun kokoseksi lahnaksi, kun ei suostunut näytille tulemaan. Parin minuutin kohdalla nähtiin mikä siellä siiman

päässä oikein nyhti vastaan, sehän on perkeles selkeä onkienkaabbo... Pari minuuttia kiukkuisia syöksyjä ja affen oli valmista kauraa noukittavaksi laidan sisäpuolelle. Siinä kolmistaan ihmeteltiin, onpa rapeen kokonen, kilon korvalle varmaan. Evin hokiessa ”iso kala, iso kala” digivaakaa ahvenen suun pieleen, 960 g ja pituus 43.5 cm. Sopivaa.

Ja maistu hyvälle.

JERE AHVENAINEN

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKISUUNNITTELUOSASTO VIERAILI PUTKILAHDESSA

Perjantai-aamuna 21.9. saapui bussilastillinen Jyväskylän kaupunkisuunnitteluosaston väkeä tutustumaan Putkilahteen. Aloite oli tapahtumaan saatu jo kyläseuran viime kevätkokouksen yhteydessä, jolloin kunnanjohtaja Rusanen oli kysellyt Riikosen Veikolta mahdollisuutta tulla tutustumaan putkilahlaiseen maatalaan vieraiden kanssa. Syksyllä oli palattu asiaan ja kunnanjohtaja lähti kaupungin porukan matkaan.

Vieraat saivat ensin hyvät aamukahvit Könnössä – Simolan Elvin mainioilla karjalampiirakoilla ryyditettynä. Vieraita oli kaikkiaan 24 henkeä: osasto lienee ollut kokonaisuudessaan liikkeellä. Mukana olivat muutamia mainitakseni kaupunginarkkitehti Ilkka Halinen, yleiskaava-arkkitehti Leena Rossi ja maisema-arkkitehti Mervi Vallinkoski, joka viime mainittu on kirjoittajan opiskeluaikaisia tuttuja. Könnössä puhuttiin pääasiassa tilan maatalousasioista ja taustasta, vieraiden esittäessä aktiivisesti

kysymyksiä.

Tehtyään pienen esittelykierroksen kylällä vieraat tulivat Koulupuistoon kuulemaan kylän nykytilanteesta kaavoitukseen liittyen. Kaupunkiliitoksen myötä tultaneen myös meidän voimassa olevaa rantayleiskaavaamme ajantasaistamaan tai korjaamaan tarpeita paremmin vastaavaksi. Sehän on koettu ylimääräiseksi jarruksi kylän rakentamishankkeiden osalta. Kaupunkisuunnittelijat olivat liikkeellä kerätäkseen esitietoa ja kyläläisten näkemyksiä asiassa. Allekirjoittanut esitteli kylää, sen ihmisten toimia ja kylän fyysisiä ominaispiirteitä. Lisäksi sivuttiin arvokkaan maiseman tuomia näkökoh-
tia kaavoitusprosessissa.

Kylän infran kehittämiseen liittyviä toiveita esitettiin kolmen kärkihankkeen lista: kevyen liikenteen järjestäminen raitilla, jonka vauhdittamiseksi luovutettiin noin 220 kyläläisen allekirjoittama adressi kunnanjohtajalle; toisena Kääjinsalmen ruoppauksen sekä

Päijänteeltä johtavan vesiväylän kunnostusta koskevan suunnitelman loppuunsaattaminen; kolmantena pienen veneenlaskupaikan rakentaminen keskikylälle.

Tulevasta kaavoitustyöstä tultaneen pitämään kylällä teemailta tulevana vuonna 2008, kun liitosprosessi on edennyt hieman pidemmälle. Tarkoitus olisi tiedottaa siitä, mitä kaavoitus tarkoittaa maanomistajan kannalta ja mitkä sen yleiset tavoitteet ovat maaseutukylässä. Yhtä lailla tavoitellaan kyläläisten kanssa avointa yhteispeliä tätä työtä varten. Nykyisen rakennuslain mukaan kaavoitus etenee vuorovaikutteisesti ja prosessin kulku on avoin sekä osallistava. Perjantai-aamun tilaisuus oli hengeltään avoimena ja mutkattomana tässä suhteessa rohkaiseva: eivät ne kaupunkisuunnittelijatkaan ihmistä kummempia ole.

LÄHETTÄJÄ:
PUTKILAHDEN KYLÄLEHTI
VESPUOLENTIE 1977 B1
41870 PUTKILAHTI, FINLAND

KORPILAHDEN APTEEKKI

p. (014) 821 775
Avoinna:
ma - pe 9 - 17
la 9 - 13

LUHANGAN SIVUAPTEEKKI

p. (014) 877 271
Avoinna:
ma - pe 9.30 - 16.00

*Nokia matkapuhelimien
ja Sonera liittymien
asiantuntijaliike
Seppälänkankaalla*

sonera NOKIA

Midare Oy

Ahjokatu 12 ☎ 0424 20011

HANKI UUDET JÄTEASTIAT MEILTÄ KOTIIN TOIMITETTUINA

600 ltr

240 ltr

- ◇ JÄTTEENKULJETUS
- ◇ VAIHTOLAVAT
- ◇ LOKAHUOLTO
- ◇ VIEMÄREIDEN AVAUKSET
- ◇ JÄTEHUOLTOTUOTTEIDEN
MYynti

SIHVARI OY

www.sihvari.fi, info@sihvari
Puh. 010 525 1640

HPN-Pelti

rakennuspeltityöt
ammattitaidolla

☎
0500 615263

Postiosoite:
Honkalanmutka 2 B 3
41800 Korpilahti

*Referensikohde Putkilahdessa:
Koulupuiston uusi katto (2004)*

IDO KYLPYHUONEKALUSTEET

Putket,
pumput,
vesijohtotarvikkeet,
muut LVI-tarvikkeet

Uponor

Myynti ja asennus
Heikki Vilkman
19910 Tammijärvi
p. (0400) 244 362
Kotiin (014) 877 163

oras

Tervetuloa
palvelemaan
paikallispankkiin!

KORPILAHDEN
OSUUSPANKKI

Martinpolku 23, Korpilahti
puh. 014-518 5100

TARMO
LÄHIKAUPPIAS

Virran Puoti

Puoti avoinna:
ma - pe 10 - 17, la 9 - 14
uudet aukioloajat 1.10. alkaen

BAARI & BAR
VOITTO

Baari avoinna:
ma - pe 10 - 17, la 9 - 14
uudet aukioloajat 1.10. alkaen

päivittäistavarat ✕
rauta ja maatalous ✕
benssiini 95E, polttoöljy ✕
baari ja kesäterassi ✕
valokopio- ja nettipalvelu ✕

WWW.VIRRANPUOTI.FI

PUHELIMET: 014-825 177, 040-556 7388
VIRRAN PUOTI, VESPUOLENTIE 1950 B, 41870 PUTKILAHTI